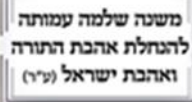

שתי משניות ליום משנה שלמה

יו"ל ע"י משנה שלמה

העמותה להנחלת אהבת התורה ואהבת ישראל (ע"ר)

מס' עמותה: 580553329

טל': 052-5802345 מייל: mishna.shlema@gmail.com
כתובת: עין שמש 23 גני תקווה 55900

פרויקט שתי משניות ליום - לעילוי נשמת
הרה"ק רבי אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום זצוק"ל כ"ק האדמו"ר משטטנשט
הרה"ק רבי חיים זאנוויל ב"ר משה זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מריבניץ

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר: "הליכות עולם לו"
אל תיקרי הליכות אלא הלכות". - רש"י: הלכות - משנה וברייתא, הלכה למשה מסיני.

הלימוד היומי לטובת נשמת

הרה"ק רבי צבי הירש עסטרין זצ"ל

הרה"ק רבי שמריה נח בהרה"ק ר' יהודה לייב שניאורסאהן זצ"ל

הגאון רבי חיים בהג"ר אברהם יוסף קרייזוויץ זצ"ל

משנה ח'

כָּל פְּסוּיֵי הַפְּלִים שְׁיֵשׁ לָהֶם בֵּית אַחִיזָה היינו ידיות לאחזם בו **נְטָלִים בַּשַּׁבָּת** מותר לטלטלם בשבת, שהואיל ויש להם בית אחיזה, תורת כלים עליהם. **אָמַר רַבִּי יוֹסִי**. **בְּמָה דְּבָרִים אָמוּרִים** שאין מטלטלים כיסויים אלא אם כן יש להם בית אחיזה? **בְּכִסּוּיֵי הַקְּרָקְעוֹת** כגון כיסויי הבורות, **אֲבָל בְּכִסּוּיֵי הַפְּלִים בֵּין כֶּף וּבֵין כֶּף** בין כשיש להם בית אחיזה ובין כשאין להם **נְטָלִים בַּשַּׁבָּת** בגמרא מבואר, שבכיסויי כלים ממש, הכל מודים שמותר לטלטלם בשבת, אע"פ שאין להם בית אחיזה, לפי שדינם כדן הכלים, ובכיסויי קרקעות, כגון כיסויי הבורות, הכל מודים שאם אין להם בית אחיזה אסור לטלטלם בשבת, לפי שנראים כאילו עשויים לסתום בהם את הבור, והרי זה כבונה. ונחלקו רבי יוסי וחכמים בכיסויי כלים המחוברים לקרקע, כגון חבית הטמונה בארץ וכיוצא"ב, שלדעת חכמים דינם כקרקע ואם אין להם בית אחיזה אסור לטלטלם בשבת, ולדעת רבי יוסי, הרי הם ככלים ומותר לטלטלם בשבת אף כשאין להם בית אחיזה. הלכה כחכמים, שהמחובר לקרקע הרי הוא כקרקע.

רבינו עובדיה מברטנא

במה דברים אמורים בכסויי קרקעות - בגמרא קאמר דבכסויי כלים כולי עלמא לא פליגי דשרי, אע"ג דלית להו בית אחיזה; ובכסויי קרקעות, כגון כסוי של בור ודות, כולי עלמא לא פליגי דאסור אי לית להו בית אחיזה. כי פליגי בכסויי כלים המחוברים לקרקעות, מר סבר כקרקעות דמייץ, ומר סבר לאו כקרקעות דמייץ. והלכה כחכמים שהמחובר לקרקע הרי הוא כקרקע.

לעילוי נשמת

מורי ורבי הרה"ק יצחק יגן ב"ר יעקב ורחל זצוק"ל
מור"ר אבי דוד שלום ב"ר שלמה דב וברכה שיפמן ע"ה
הרבנית פערייל דבורה ע"ה בת הרב ישראל צבי יאיר
מרת חיה רויזא בת מוה"ר נטע צבי שלזינגר ע"ה

לקבלת המשנה היומית למייל או לוצאפ ולהנצחות

ניתן לשלוח מייל לכתובת: mishna.shlema@gmail.com

או לשלוח הודעה לנייד: 052-5802345 או: 053-4287288

משנה א'

מִפְּנֵי בִשְׁבַת אֶפְלוּ אַרְבַּע וְחָמֵשׁ כלומר אפילו הרבה **קְפוּת שֶׁל תֵּבּוֹן וְשֶׁל תְּבוּאָה** אע"פ שיש טורח גדול בפנינו זה, **מִפְּנֵי הָאוֹרְחִים** אם אדם צריך למקום שבו נמצאות הקופות להושיב שם אורחים לסעודה, **וּמִפְּנֵי בֵּית הַמִּדְרָשׁ** או שצריך לפנותם על מנת שיהא מקום לתלמידים בבית המדרש, ולא יבטלו מלימוד תורה ומשמיעת הדרשה, כלומר שלצורך מצווה מותר לפנות את קופות התבן והתבואה, ואין חוששים לטירחה בשבת, **אֲבָל לֹא אֶת הָאוֹצֵר** כלומר שלא יפנה את האוצר כולו, לפי שחוששים שמא יבוא לידי השוואת הגומות שבקרקע, שהיא תולדת החורש. **מִפְּנֵי תְרוּמַת טְהוֹרָה** כלומר מותר לישראל לטלטל בשבת ולפנות אפילו תרומה טהורה שאינה ראויה לו לאכילה, שכן ראויה היא לכהן. אבל תרומה טמאה אסור לטלטל בשבת, לפי שאינה ראויה לאכילה אף לכהן, שהרי דינה לשריפה, **וְדָמָי** תרומה שניטלה מעם הארץ החשוד על המעשרות, שאסור לאכלה עד שיעשרה מספק, ומכל מקום מותר לטלטלה בשבת לפי שראויה לאכילה לעניים, כמו ששנינו במסכת דמאי (ג, א): "מאכילין את העניים דמאי" ואף לעצמו ראויה היא, שכן יכול להפקיר את נכסיו ולהיות עני. **וּמַעֲשֵׂר רֵאשׁוֹן שֶׁנִּטְלָה תְרוּמָתוֹ** שהופרשה ממנו תרומת מעשר, אף אם לא הופרשה ממנו תרומה גדולה, כגון שהקדים הלוי ליטול את מעשרו בשיבולים, היינו קודם שנתחייבה התבואה בתרומה, שבכגון זה פטור הלוי מלהפריש ממנו תרומה גדולה, וכיוון שמותר לאכלו מותר גם לטלטלו בשבת, **וּמַעֲשֵׂר שְׁנִי וְהַקֵּדָשׁ שֶׁנִּפְדוּ** רשאי אדם לפדות פירות מעשר שני שלו בכסף ולהעלות את הכסף לירושלים, והפירות שנפדו מותר לו לאכלם בכל מקום, וכן דבר שהוקדש לה' אפשר לפדותו בכסף, והוא יוצא לחולין, וכסף הפדיון נעשה הקדש. ברם, הפודה מעשר שני שלו או הקדשו, צריך להוסיף חומש על דמי פדיונו, ובאה המשנה להשמיענו במעשר שני והקדש שפדו אותם הבעלים, שאע"פ שפדאום ללא תוספת החומש, אין החומש מעכב, והרי הם פדויים וראויים לאכילה, ומותר איפוא לטלטלם בשבת, **וְהַתְּרֵמוֹס הַיָּבֵשׁ** מין קטנית, אע"פ שהוא מר וקשה, מותר לטלטלו בשבת, **מִפְּנֵי שֶׁהוּא מֵאֲכָל לְעֵנִיִּים** ויש גורסים: 'מפני שהוא מאכל לעניים', **אֲבָל לֹא אֶת הַטֶּבֶל** אסור בשבת לטלטל את הטבל, היינו תבואה שלא הופרשה ממנה תרומה ומעשר, שאסורה באכילה אף לכהן, ובגמרא מבואר: אפילו טבל מדרבנן, כגון: הזרוע בעציץ שאינו נקוב, **וְלֹא מַעֲשֵׂר רֵאשׁוֹן שֶׁלֹּא נִטְלָה תְרוּמָתוֹ** אין צורך לומר במעשר ראשון שלא הופרשה ממנו תרומת מעשר, שהרי טבל גמור הוא, אלא כוונת המשנה היא כמבואר בגמרא: שלא נטלה ממנו תרומה גדולה, כגון שלאחר מירוח הכרי, היינו לאחר שנתחייבה התבואה בתרומה, הקדים הלוי ונטל מעשרו קודם שהפרישו ממנה תרומה גדולה, והרי בכגון זה חייב הלוי להפריש ממעשרו לא רק תרומת מעשר אלא גם תרומה גדולה, וכל זמן שלא הפריש ממנו תרומה גדולה, הרי הוא טבל, ואסור לטלטלו בשבת. **וְלֹא אֶת מַעֲשֵׂר שְׁנִי וְהַקֵּדָשׁ שֶׁלֹּא נִפְדוּ** ואפילו אם נפדו, אלא שלא נפדו כהלכתם, כגון מעשר שני שפדאו באסימון (מטבע שאין עליה צורה) והקדש שחיללו על גבי קרקע, שבכגון זה אין פדיונם פדיון, שכן בפדיון מעשר שני נאמר: "וצרת הכסף בידך" (דברים יד, כה) - מכאן למדו שיש לחלל על דבר שיש לו צורה, ובהקדש נאמר: "ויסף חמישית כסף ערכך עליו וקם לוי" (ויקרא כז, יט) - ומכאן שנפדה בכסף ולא בקרקע, לפיכך מעשר שני והקדש אלו אסורים באכילה, ואסור איפוא, לטלטלם בשבת, **וְלֹא אֶת הַחֲרָדָל** שאינו ראוי לאכילה כמו שהוא אלא צריך לתקנו לאכילה בתחילה, ובשבת אין ראוי לתקנו, כל אלו הואיל ואינם ראויים לאכילה לא לאדם ולא לבהמה, אסור לטלטלם בשבת. **רֶבֶן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל - מֵתִיר בְּלוּף** לטלטלו בשבת, **מִפְּנֵי שֶׁהוּא מֵאֲכָל עוֹרְבֵי בְּנֵי שַׁעֲשִׁירִים** מגדלים אותם לשם שעשוע ותחביב, וסובר רבן שמעון בן גמליאל שכל ישראל בני מלכים הם, לפיכך מותרים כולם לטלטל את הלוף בשבת. אולם תנא קמא סובר, הואיל ואין הדבר מצוי שבני אדם יגדלו עורבים, אין להתיר לטלטל את הלוף בשבת. והלכה כתנא קמא.

רבינו עובדיה מברטנא

מפנין - אם צריך למקומן להושיב שם אורחין להסב בסעודה או לתלמידים לשמוע הדרשה, ודוקא לדבר מצוה שרי ולא חיישינן לטירחא דשבת.

ארבע חמש - לאו דוקא, דאי בעי אפילו טובא נמי.

אבל לא את האוצר - כלומר ובלבד שלא יגמור את האוצר כולו עד שיגיע לקרקעיתו, דלמא אתי לאשוויי גומות.

מפנין תרומה טהורה - ואפילו ישראל דלא חזיה ליה יוכל לטלטלה ולפנותה, כיון דחזיא לכהן.

ודמאי - דחזי לעניים, כדתנן מאכילין את העניים דמאי, ואי בעי הוה מפקיר לנבסיה והוי עני וחזי ליה, השתא נמי חזי ליה.

ומעשר ראשון שנטלה תרומתו - שנטלה ממנו תרומת מעשרף ולא נטלה ממנו תרומה גדולה, כגון שהקדים בן לוי ולקח המעשר בשיבלין, דעדיין לא חלה עליה חובת תרומה שאין הדגן חייב בתרומה גדולה עד שיתמרח בכרי, וזה שהקדים ולקח המעשר בשבלין אינו מפריש אלא תרומת מעשר בלבד, ומותר באכילה אע"פ שלא הפרישו ממנה תרומה גדולה.

ומעשר שני והקדש שנפדו - שפדו אותן הבעלים, ונתנו את הקרן ולא נתנו את החומש, ושמעין מהכא שהם פדויין, והחומש הוי מילוח גבי בעלים.

אבל לא את הטבל - ואפילו טבל דרבנן, כגון הזרוע בעציץ שאינו נקוב.

ולא את מעשר ראשון שלא נטלה תרומתו - אם הקדים בן לוי ולקח המעשר אחר שנתמרח התבואה בכרי, קודם שהפרישו ממנו תרומה גדולה, והפריש ממנו תרומת מעשר ולא הפריש תרומה גדולה, זהו מעשר ראשון שלא נטלה תרומתו האמור כאן, שכיון שנתמרח בכרי ונתחייבה בתרומה, כשלוקח המעשר ראשון אע"פ שמפריש ממנו תרומת מעשר, כל זמן שלא הפריש ממנו תרומה גדולה, טבל הוי ואסור לטלטלו בשבת.

ולא מעשר שני והקדש שלא נפדו - כגון שנפדו אבל לא נפדו כהלכה, כגון שפדה המעשר שני על גרוטאות של כסף, ואין מעשר שני נפדה אלא במעות שיש עליהם צורה דכתיב (דברים י"ד) "וצרת הכסף בידך". והקדש אינו נפדה בקרקע דכתיב (ויקרא כ"ז) "ונתן את הערכך ביום ההוא" - דבר הניתן מיד ליד.

לוף - מין קטנית שאינו ראוי חי אפילו לבהמה. ורמב"ם פירש מין ממיני הבעלים.

לעורבין - כגון עשירים שמגדלים עורבים לגדולה. ואין הלכה כרבי שמעון בן גמליאל.

[להצטרפות לקבוצת 2 משניות ליום לחץ](#)

[אתר ללימוד משניות ואמירת תהילים לפי שם הנפטר/ת \(קריאה/שמיעה\)](#)